

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Directie Juridische Zaken

Prins Clauslaan 8
2594 AC Den Haag
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
www.minInv.nl

Datum 16 december 2010
Betreft Verordeningvoorstel tot wijziging van richtlijn 2000/18/EG

Onze referentie
170313

Bijlagen
1

Geachte Voorzitter,

Met belangstelling heb ik kennis genomen van de vragen van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 12 oktober 2010 aan de toenmalige minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over het verordeningvoorstel tot wijziging van richtlijn 2001/18/EG¹. Met deze brief reageer ik, mede namens de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu op die vragen.

Bij de bespreking van het voorstel in Europees verband is ook een groot aantal van de vragen die de vaste commissie stelt, aan de orde. Een belangrijk onderwerp in de discussie is in hoeverre de conformiteit van eventuele nationale maatregelen met de regels van de interne markt en de WTO kan worden geborgd. Nederland heeft steeds voorop gesteld dat te nemen maatregelen in overeenstemming moeten zijn met de verdragen.

De Tweede Kamer heeft verzocht om toezending van het rapport van de juridische dienst van de Raad van de Europese Unie en de reactie daarop van de Europese Commissie, vergezeld van een kabinetsreactie. Het rapport van de juridische dienst van de Raad van de Europese Unie en de reactie daarop van de Europese Commissie zijn vertrouwelijk en zullen daarom ter inzage worden gelegd bij beide Kamers. Hierbij stuur ik u een afschrift van de brief van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu met kabinetsreactie aan de Tweede Kamer, waarin ook uw vragen betreffende de conformiteit met de interne markt en de WTO aan de orde komen.

De overige vragen van uw Kamer zal ik hieronder beantwoorden.

¹ Richtlijn 2001/18/EG van het Europees parlement en de Raad van de Europese Unie van 12 maart 2001 inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu en tot intrekking van Richtlijn 90/220/EEG van de Raad (PbEU L 2006)

De vaste commissie vraagt hoe de keuzevrijheid van de consument moet worden gezien indien vermenging van ggo- en niet-ggo-geteelde gewassen niet voor 100% uit te sluiten valt.

Directie Juridische Zaken

De Europese regelgeving waarborgt de keuzevrijheid van de consument, met name via het instrument van verplichte etikettering van producten die ggo's bevatten of van ggo's zijn afgeleid. Vermenging van ggo en niet ggo-gewassen is in de praktijk inderdaad niet uit te sluiten. Tijdens de teelt (via uitkruising), transport en verwerking kan er beperkte vermenging plaatsvinden. Daarom is een ggo-aanduiding op het etiket niet verplicht als een diervoeder of levensmiddel minder dan 0,9% ggo's bevat. Voorwaarde daarbij is dat de aanwezigheid van het ggo onvoorzien of technisch niet te vermijden was. Als een producent een ggo-bestanddeel bewust toevoegt, is een ggo aanduiding altijd verplicht, ook als het ggo gehalte lager is dan 0,9%.

Datum

16 december 2010

Onze referentie

170313

De leden van de vaste commissie stellen zich op het standpunt dat ggo's tot in detail van de modificatie moeten zijn geïdentificeerd en gedeclareerd omdat opsporing en controle van belang is met het oog op de veiligheid van mens en milieu.

In reactie daarop merk ik op dat de aanvrager van een vergunning voor EU-markttoelating van een ggo in het begin van de toelatingsprocedure een detectiemethode en bijbehorend referentiemateriaal moet aanleveren. Op basis daarvan kunnen laboratoria in de EU gevalideerde detectiemethodes opzetten, die in het kader van de handhaving worden ingezet.

Verder maakt de vaste commissie zich zorgen over de gevolgen die het ontbreken van geharmoniseerde coëxistentieregelingen kan hebben voor Nederlandse boeren en in het bijzonder de biologische teelt. De vaste commissie vraagt of het zo kan zijn dat individuele boeren of bedrijven aansprakelijk worden gesteld voor onbedoelde vermenging door ggo's.

De in Nederland geldende coëxistentieafspraken zijn gemaakt door LTO, Biologica, Plantum NL en de Nederlandse Akkerbouw Vakbond. Deze afspraken zijn neergelegd in de, nog niet in werking getreden, verordening coëxistentie teelt van het Productschap Akkerbouw. De afspraken doen recht aan de Nederlandse agro-klimatologische omstandigheden. Deze omstandigheden kunnen per lidstaat zeer verschillen. Juist door Europese harmonisatie kan de concurrentiepositie van de Nederlandse boeren onder druk komen te staan. Europese harmonisatie van coëxistentieafspraken draagt naar verwachting ook niet bij aan het versterken van de positie van biologische teelten. Bij het maken van de Nederlandse coëxistentieafspraken was de ketenorganisatie Biologica zeer betrokken. Deze afspraken zorgen ervoor dat gangbare, biologische en genetisch gemodificeerde teelten in Nederland naast elkaar kunnen bestaan. Individuele boeren of bedrijven kunnen aansprakelijk worden gesteld voor vermenging door ggo's als zij onrechtmatig hebben gehandeld. Daarvan is in beginsel geen sprake indien ggo-telers zich houden aan de geldende coëxistentieafspraken. Voor de vergoeding van schade waarvoor niemand aansprakelijk kan worden gesteld wordt gewerkt aan de inrichting van een restschadefonds.

De vaste commissie vraagt wat de huidige juridische status is van de aanbeveling over coëxistentie. Vervolgens vraagt de vaste commissie hoe de mededeling als oplossing voor de huidige standstill moet fungeren, aangezien alleen een niet bindende aanbeveling wordt gewijzigd waarmee de Europese Commissie niet eenzijdig af kan doen aan het ruime juridische mandaat dat lidstaten krachtens artikel 26bis van richtlijn 2001/18/EG hebben.

Directie Juridische Zaken

Datum
16 december 2010

Onze referentie
170313

De herziening van de aanbeveling van de Europese Commissie over coëxistentie heeft geen gevolgen voor de juridische status van het document. De aanbeveling is juridisch niet bindend, maar doet aanbevelingen over de invulling van de bevoegdheid van lidstaten op grond van artikel 26bis van richtlijn 2001/18/EG om coëxistentie maatregelen te nemen. De mededeling van de Europese Commissie inzake de vrijheid die de lidstaten moeten hebben om besluiten te nemen over de teelt van genetisch gemodificeerde organismen licht het verordeningvoorstel en de herziene aanbeveling toe. Het doel van de herziening van de aanbeveling is de in artikel 26bis bedoelde mogelijkheid coëxistentiemaatregelen te nemen, beter te weerspiegelen, gelet op de ervaringen die lidstaten inmiddels hebben opgedaan. Daarbij wordt erkend dat de lidstaten moeten beschikken over voldoende flexibiliteit om rekening te houden met hun specifieke regionale en nationale kenmerken en de bijzondere plaatselijke behoeften in verband met biologische, conventionele en andere soorten gewassen en producten, aldus de herziene aanbeveling. De herziene aanbeveling over co-existentie zal op zichzelf niet als oplossing voor de huidige standstill kunnen fungeren. De herziening past wel in het streven lidstaten meer flexibiliteit te bieden ten aanzien van teelt van ggo's, welk streven ook tot uiting komt in het verordeningvoorstel. Zoals blijkt uit het verordeningvoorstel verwacht de commissie dat meer flexibiliteit in het gehele kader het verloop van toelatingsprocedures kan versoepelen.

De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

dr. Henk Bleker